

WYJAŚNIENIA TREŚCI SPECYFIKACJI WARUNKÓW ZAMÓWIENIA

Na podstawie art. 135 ust. 2 i 6 ustawy Prawo zamówień publicznych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn.: „**Obsługa ratownicza Zabrzeńskiego Kompleksu Rekreacji w latach 2026 i 2027**” Zamawiający wyjaśnia treść specyfikacji warunków zamówienia:

1) Wniosek nr 1 o wyjaśnienie treści SWZ:

Na podstawie art. 284 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 2019 ze zm., dalej: „Pzp”) wnoszę o zmianę treści SWZ.

Wskazane poniżej zapisy są nieproporcjonalne, nieadekwatne do przedmiotu zamówienia, prowadzą do ograniczenia konkurencji i mogą skutkować niegospodarnością wydatkowania środków publicznych, co narusza m.in.:

- art. 16 Pzp (zasady równego traktowania, uczciwej konkurencji i proporcjonalności),
- art. 112 ust. 1 Pzp (warunki udziału muszą być proporcjonalne i związane z przedmiotem zamówienia),
- art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych (obowiązek wydatkowania środków w sposób celowy i oszczędny).

1. Warunek doświadczenia przy basenie o głębokości min. 3 m

Obecny zapis: wymóg wykazania doświadczenia w obsłudze basenu krytego o głębokości co najmniej 3 m.

Uzasadnienie prawne:

- Zgodnie z art. 112 ust. 1 Pzp warunki udziału muszą być proporcjonalne i związane z przedmiotem zamówienia.
- Szkolenie ratowników wodnych prowadzone na podstawie ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych obejmuje przygotowanie do pracy na akwenach o głębokości do 4 m. Oznacza to, że wszyscy ratownicy z uprawnieniami są przygotowani do pracy na basenach o głębokości 3 m i więcej.
- Wymóg doświadczenia przy obiekcie ≥ 3 m eliminuje wykonawców posiadających praktykę w aquaparkach czy pływalniach rekreacyjnych, co ogranicza konkurencję wbrew art. 16 Pzp.

Wniosek: usunięcie lub ograniczenie wymogu – jego stosowanie wyłącznie do części dotyczącej basenu Plac Krakowski.

2. Brak podziału zamówienia na części

Obecny zapis: całe zamówienie traktowane jest jako jedno zadanie.

Uzasadnienie prawne:

- Art. 91 ust. 1 Pzp nakłada na Zamawiającego obowiązek rozważenia podziału zamówienia na części.

- Oba obiekty różnią się funkcją: Aquarius Plac Krakowski to basen sportowy, Aquarius Kopernik – aquapark z wieloma atrakcjami. Stosowanie jednolitych warunków eliminuje wykonawców, którzy mają doświadczenie w obiektach rekreacyjnych, ale nie w sportowych.
- Brak podziału ogranicza konkurencję i może prowadzić do zawyżenia ceny (art. 16 pkt 1 i 2 Pzp).

Wniosek: wprowadzenie podziału:

- Aquarius Kopernik – 2 kontrakty po 400 000 zł,
- Aquarius Plac Krakowski – 2 kontrakty po 100 000 zł.

3. Wymóg zatrudnienia ratowników wyłącznie na umowę o pracę

Obecny zapis: wszyscy ratownicy muszą być zatrudnieni na podstawie umowy o pracę.

Uzasadnienie prawne:

- Art. 95 ust. 1 Pzp przewiduje obowiązek zatrudnienia na podstawie umowy o pracę tylko wtedy, gdy charakter czynności tego wymaga.
- W przypadku ratowników wodnych prawo dopuszcza świadczenie usług również na podstawie umów cywilnoprawnych. Studenci do 26 roku życia powszechnie pracują na umowach zlecenia, co obniża koszty i zapewnia elastyczność, bez wpływu na jakość usług.
- Narzucenie etatu podnosi koszt usługi i ogranicza konkurencję, co narusza art. 16 Pzp oraz art. 17 ustawy o finansach publicznych.

Wniosek: usunięcie obowiązku zatrudniania wyłącznie na umowę o pracę.

4. Minimalna suma ubezpieczenia OC

Obecny zapis: polisa OC na 180 000 zł.

Uzasadnienie prawne:

- Art. 112 ust. 2 pkt 4 Pzp pozwala Zamawiającemu żądać polisy OC, ale warunek musi być proporcjonalny do wartości zamówienia.
- Przy wartości kontraktu szacowanej na ok. 4,9 mln zł, wymaganie OC na poziomie 180 tys. zł jest zbyt niskie i nie chroni interesów Zamawiającego.

Wniosek: podniesienie wymaganego OC do 1 000 000 zł.

5. Wadium

Obecny zapis: wadium w wysokości 35 000 zł.

Uzasadnienie prawne:

- Art. 97 ust. 2 Pzp wskazuje, że wadium nie może przekraczać 3% wartości zamówienia.
- Choć kwota 35 tys. formalnie mieści się w limicie, jest nieproporcjonalna w stosunku do charakteru zamówienia i eliminuje mniejsze podmioty.

Wniosek: obniżenie wadium do 10 000 zł, co zapewni powagę ofert, a jednocześnie nie wykluczy NGO i mniejszych wykonawców.

6. Środki finansowe lub zdolność kredytowa na 180 000 zł

Obecny zapis: obowiązek posiadania środków lub zdolności kredytowej w wysokości 180 000 zł.

Uzasadnienie prawne:

- Art. 112 ust. 2 pkt 1 Pzp dopuszcza wymaganie określonych zdolności finansowych, jednak warunki te muszą być proporcjonalne.
- Ponad 90% podmiotów uprawnionych do ratownictwa wodnego to NGO działające non profit (lista MSWiA). Tak sformułowany wymóg wyklucza większość uprawnionych jednostek, co jest sprzeczne z art. 16 Pzp (zasada równego traktowania).

Wniosek:

- dopuścić możliwość wniesienia gwarancji bankowej,
- lub całkowicie usunąć warunek.

7. Gospodarność, sytuacja finansowa miasta i wpływ na mieszkańców

Miasto Zabrze mierzy się z poważnym zadłużeniem, dlatego tym bardziej obowiązkiem Zamawiającego jest działanie zgodne z art. 16 Pzp (zasada proporcjonalności i efektywnego wydatkowania środków) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych (obowiązek celowego i oszczędnego gospodarowania finansami publicznymi).

Obecny kształt SWZ – poprzez nadmierne wymagania (m.in. etatowe zatrudnienie, wysokie wadium, wymóg znacznych środków finansowych, doświadczenie przy basenie 3 m) – zawęży konkurencję, premiuje jedynie duże podmioty komercyjne i w praktyce prowadzi do sztucznego podniesienia ceny kontraktu.

Konsekwencją takiej konstrukcji zamówienia jest realne zagrożenie, że:

- kontrakt zostanie zawarty po cenie znacznie wyższej niż rynkowa,
- zwiększone koszty będą musiały zostać pokryte z budżetu jednostki, co wymusi podniesienie opłat za wynajem torów i obiektów dla lokalnych przedsiębiorców oraz organizacji społecznych,
- w celu zbilansowania finansów nastąpi także wzrost cen biletów dla mieszkańców korzystających z basenów,
- w efekcie koszty te zostaną przerzucone na społeczność lokalną – mieszkańców Zabrze i okolic.

Takie rozwiązanie nie tylko godzi w zasadę racjonalności gospodarowania finansami publicznymi, ale także może skutkować negatywnymi konsekwencjami społecznymi:

- ograniczeniem dostępności do obiektów sportowych dla dzieci i młodzieży,
- uderzeniem w lokalnych przedsiębiorców i kluby sportowe,
- spadkiem zaufania społecznego do władz miasta, które zamiast poszukiwać oszczędności, dopuszczają do nieuzasadnionego wzrostu kosztów.

Warto podkreślić, że zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, doprowadzenie do niegospodarności może skutkować konsekwencjami dla osób podejmujących decyzje po stronie Zamawiającego.

Wyjaśnienia treści SWZ nr 1:

Zamawiający wyjaśnia, że:

- ad 1. warunek posiadania przez Wykonawcę doświadczenia w świadczeniu usług ratownictwa wodnego w obiekcie posiadającym basen o głębokości minimum 3 m jest proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, ponieważ w obiekcie Zabrzeńskiego

Kompleksu Rekreacji znajduje się basen o takiej głębokości. Mianowicie, obiekt Aquarius na Placu Krakowskim posiada nieckę sportową o głębokości powyżej 3 m, wykorzystywaną nie tylko do standardowego pływania, lecz także do zajęć specjalistycznych, w tym zajęć nurkowych oraz zajęć nurkowych dla osób z niepełnosprawnościami. Sytuacje zagrożenia w takich warunkach wymagają od ratownika nie tylko znajomości procedur, lecz także rzeczywistego doświadczenia w pracy na obiektach o podobnych parametrach. W przypadku zdarzeń na większej głębokości znacznie trudniejsza jest ewakuacja osoby poszkodowanej, a czas reakcji ma kluczowe znaczenie dla życia i zdrowia tej osoby. Wykonawca, który nie ma doświadczenia w obsłudze ratowniczej, może nie dysponować ratownikami posiadającymi odpowiednie nawyki i techniki. Odpowiedniej gwarancji wynikającej z tego doświadczenia Wykonawcy nie zastąpi fakt, że kursy ratowników wodnych przygotowują do pracy na akwenach do 4 m ze względu na zróżnicowany poziom tych kursów oraz możliwy upływ czasu od zakończenia przez ratownika wodnego takiego kursu. Nie jest możliwe ograniczenie tego warunku tylko do obsługi ratowniczej obiektu Aquarius na Placu Krakowskim, ponieważ zamówienie obejmuje obsługę ratowniczą zarówno tego obiektu, jak i obiektu Aquarius Kopernik.

- ad 2. brak podziału zamówienia na części odpowiadające poszczególnym obiektom Zamawiającego jest uzasadniony koniecznością zapewnienia jednolitego standardu obsługi ratowniczej, odpowiedzialności jednego Wykonawcy za bezpieczeństwo na obu obiektach oraz elastycznego zarządzania kadrami, co może przełożyć się na zmniejszenie ceny oferty, jak również brakiem potrzeby zwiększonego zaangażowania personelu Zamawiającego w przygotowanie wykonawców do świadczenia usług pod kątem specyfiki funkcjonowania Zamawiającego oraz koordynacji tych usług. Ponadto jak wskazała Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 21 kwietnia 2023 r. (sygn. akt: KIO 935/23), „dopuszczenie możliwości składania ofert częściowych jest wyłącznie uprawnieniem zamawiającego, nie obowiązkiem - nawet jeżeli przedmiot zamówienia jest podzielny. Zamawiający ma obowiązek rozważenia celowości podziału zamówień na części, jednocześnie zachowując swobodę autonomicznego podejmowania decyzji o ewentualnym podziale i powodach tego podziału.”
- ad 3. art. 95 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych nakłada na Zamawiającego obowiązek określenia w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia na usługi wymagań związanych z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie stosunku pracy osób wykonujących wskazane przez Zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy. Osoba, która będzie świadczyła ratownictwo wodne w ramach przedmiotowego zamówienia, będzie zobowiązana czynić to na rzecz Wykonawcy (pracodawcy) i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez Wykonawcę (pracodawcę), co zatem wypełnia przesłanki zatrudnienia na podstawie stosunku pracy. Odnosnie przedstawionego przez wykonawcę zatrudnienia studentów jako ratowników wodnych na podstawie umów zlecenia warto wskazać art. 22 § 1¹ Kodeksu pracy, zgodnie z którym zatrudnienie w warunkach

określonych w art. 22 § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy.

- ad 4. zgodnie z art. 115 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych w odniesieniu do sytuacji finansowej lub ekonomicznej Zamawiający może określić warunki, które zapewnią posiadanie przez wykonawców zdolności ekonomicznej lub finansowej niezbędnej do realizacji zamówienia. Biorąc pod uwagę zapłatę wynagrodzenia wykonawcy w okresach miesięcznych, warunek posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia, na sumę ubezpieczenia nie mniejszą niż 180.000,00 zł zapewnia posiadanie przez wykonawców zdolności ekonomicznej lub finansowej niezbędnej do realizacji zamówienia.
- ad 5. Zamawiający ma prawo żądać wadium w maksymalnej wysokości 134.852,16 zł. Zatem żądając wniesienia wadium w wysokości 35.000,00 zł, Zamawiający znacznie zmniejszył jego kwotę. Ponadto należy mieć na uwadze, że wadium podlega zwrotowi na rzecz wykonawcy, jeśli nie zaistnieją przesłanki jego zatrzymania określone w art. 98 ust. 6 ustawy Prawo zamówień publicznych, jak również może zostać wniesione nie tylko w pieniądzu, lecz także w innej formie wymienionej w art. 97 ust. 7 pkt 2-4 ustawy Prawo zamówień publicznych. Jeżeli jednak wykonawca nie jest w stanie wnieść wadium w kwocie 35.000,00 zł, pozostaje rozważyć, czy będzie w stanie ponieść koszty realizacji zamówienia do terminu otrzymania wynagrodzenia za pierwszy miesiąc realizacji zamówienia.
- ad 6. zgodnie z art. 115 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych w odniesieniu do sytuacji finansowej lub ekonomicznej Zamawiający może określić warunki, które zapewnią posiadanie przez wykonawców zdolności ekonomicznej lub finansowej niezbędnej do realizacji zamówienia. Biorąc pod uwagę zapłatę wynagrodzenia wykonawcy w okresach miesięcznych, warunek posiadania środków finansowych lub zdolności kredytowej w wysokości co najmniej 180.000,00 zł zapewnia posiadanie przez wykonawców zdolności finansowej niezbędnej do realizacji zamówienia. Brak jest prawnej możliwości zastąpienia tego warunku warunkiem wniesienia gwarancji bankowej.
- ad 7. Zamawiający dokłada szczególnej staranności, aby postępowanie było prowadzone zgodnie z zasadami celowości, gospodarności i proporcjonalności. Treść SWZ została opracowana w taki sposób, aby zapewnić nadrzędną wartość, tj. bezpieczeństwo i ochronę życia osób korzystających z obiektów Zamawiającego, przy jednoczesnym poszanowaniu interesu publicznego i w pełnej zgodności z przepisami prawa.

Reasumując, Zamawiający nie zmienia treści SWZ.